

Aan de wethouders jeugd en Wmo van
de gemeenten in Zuid-Holland Zuid

Serviceorganisatie Jeugd ZHZ

Postadres
Postbus 388
3300 AJ Dordrecht

Dordrecht, 15 september 2016

T 078 770 2352
E contact@jeugdzhz.nl

Betreft: stand van zaken wachtlijsten Veilig Thuis

Geachte wethouders,

Met mijn brieven van 4 mei, 10 juni, 14 juli en 15 augustus 2016 heb ik u geïnformeerd over de wachtlijsten die zijn ontstaan bij Veilig Thuis Zuid-Holland Zuid (ZHZ). Daarbij heb ik aangegeven dat, zolang de gestelde termijnen worden overschreden, ik u maandelijks per brief informeer over de ontwikkeling van de wachtlijsten bij Veilig Thuis. Omdat er op dit moment nog sprake is van wachtlijsten, ontvangt u deze brief.

Indien u uw college en/of gemeenteraad wilt informeren over de ontwikkeling van de wachtlijsten, dan kunt u de informatie uit deze brief hiervoor gebruiken. In deze brief heb ik ook informatie opgenomen over het proces dat wordt gevolgd voor het maken van een keuze over de positionering van Veilig Thuis. Deze informatie kunt u ook delen met uw college en/of gemeenteraad.

Actuele omvang wachtlijsten

In onderstaande tabel vindt u in de laatste kolom de actuele cijfers over de omvang van de wachtlijsten op 1 september 2016. Wat ik u bovendien kan aanbieden, naar aanleiding van verzoeken hiertoe, is een specificatie van het aantal wachtenden per gemeenten. U treft deze specificatie aan in de bijlage. Overigens is het goed om te beseffen dat de verdeling van wachtenden over de gemeenten in de regio berust op toevalligheden en daarmee geen weergave is van verschillen in veiligheid tussen gemeenten.

Type melding	Wachtlijst 22 april (brief 4 mei)	Wachtlijst 30 mei (brief 10 juni)	Wachtlijst 5 juli (brief 14 juli)	Wachtlijst 1 augustus (brief 15 augustus)	Wachtlijst 1 september
Kindermishandeling					
Triage	50	40	0	17	57
Onderzoek	25	31	42	44	33
Huiselijk geweld zonder kinderen					
Triage	54	64	51	71	56
Onderzoek	11	21	4	4	4

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de wachtlijst voor de triage van meldingen van **kindermishandeling** in de maand augustus is toegenomen. De wachtlijst voor onderzoek is afgenomen. Daarnaast wachtten er op 1 september 10 getriageerde meldingen op overdracht naar vervolghulp (tegenover 37 op 1 augustus). De instroom van 134 nieuwe meldingen kindermishandeling in de maand augustus is wederom hoger dan het gemiddelde over 2015 (113).

De wachtlijst voor triage van meldingen van **huiselijk geweld zonder kinderen** is afgenomen. De wachtlijst voor onderzoek is gelijk gebleven. Daarnaast wachtten er op 1 september geen getriageerde meldingen op overdracht naar vervolghulp (tegenover 13 op 1 augustus). De instroom van 65 nieuwe meldingen in de maand augustus is hoger dan het gemiddelde over het afgelopen half jaar (42).

Veilig Thuis bepaalt bij ontvangst van een nieuwe melding direct aan de hand van een vastgesteld risicotaxatie-instrument de eventuele veiligheidsrisico's en prioriteert de melding op basis hiervan. Meldingen die als urgent worden geprioriteerd omdat de veiligheid in het geding lijkt, worden direct in behandeling genomen. De meldingen die op een wachtlijst staan, zijn zaken die als minder urgent zijn geprioriteerd. Het zijn zaken waarvan ingeschat wordt dat zij niet zullen escaleren. Het is daarnaast goed om te beseffen dat een melding van een vermoeden van kindermishandeling/huiselijk geweld niet altijd betekent dat er ook daadwerkelijk sprake is van kindermishandeling/huiselijk geweld. Het is de taak van Veilig Thuis om meldingen zorgvuldig te beoordelen. Veilig Thuis doet dit door middel van triage. Triage¹ is een werkwijze om de urgentie en expertise te bepalen die nodig is om het geweld te stoppen bij meldingen van kindermishandeling/huiselijk geweld. De triage van meldingen kan leiden tot het doen van onderzoek, maar ook tot het overdragen van casussen aan jeugdteams of toeleiden naar specialistische hulp.

Aanpak wachtlijsten

Veilig Thuis ZHZ heeft na 1 augustus weer een inhaalslag gepleegd door de telefoondienst gedurende enkele dagdelen door te schakelen naar een andere Veilig Thuis organisatie, zodat de medewerkers zich hebben kunnen concentreren op het oppakken en afhandelen van meldingen op de wachtlijst. Dit heeft geleid tot een afname van de wachtlijsten, ondanks een onverminderd hogere instroom van nieuwe meldingen dan verwacht op basis van de cijfers over 2015. De wachtlijst voor triage van meldingen kindermishandeling is als enige toegenomen. Dit is voor een belangrijk deel te wijten aan de onregelmatige instroom van politiemeldingen. Zo zijn er in augustus op één dag 23 politiemeldingen binnengekomen. Gemiddeld ontvangt Veilig Thuis 40 politiemeldingen per week. Omdat er juist energie was gestoken in het overdragen van meldingen na triage en het in onderzoek nemen van meldingen die op de wachtlijst stonden, liep op dat moment de wachtlijst voor triage weer op. Bovendien was er tijdelijk nog een lagere bezetting vanwege zomervakantie van medewerkers.

Het Algemeen Bestuur heeft op 7 juli bij het vaststellen van de knoppennotitie € 200.000 beschikbaar gesteld voor het wegwerken van de wachtlijsten kindermishandeling. Daarnaast heeft de centrumgemeente Dordrecht extra middelen beschikbaar gesteld en besluit de centrumgemeente Nissewaard hier nog over; in totaal gaat het om een extra budget van € 100.000 voor de Wmo-taken.

¹ Het triage-instrument is in te zien op <https://vng.nl/onderwerpenindex/maatschappelijke-ondersteuning/veilig-thuis/nieuws/gewijzigd-triage-instrument-veilig-thuis-beschikbaar>

Op basis van deze extra middelen kan Veilig Thuis de formatie uitbreiden met 4 tot 5 Fte. Het effect hiervan wordt vanaf deze maand zichtbaar. Per 1 oktober is de formatie op volle sterkte. Er is bewust niet gekozen voor een ad hoc oplossing, bijvoorbeeld in de vorm van het uitbesteden van onderzoek, omdat eigen formatie flexibeler, breder en structureler inzetbaar is. Daarnaast zal Veilig Thuis zo nodig gebruik blijven maken van de mogelijkheid om de telefoondienst door te schakelen. Veilig Thuis streeft ernaar de wachtlijsten zo spoedig mogelijk weg te werken. De inzet van extra formatie moet de komende maanden leiden tot een duidelijke afname van de wachtlijsten. De wachtlijsten zullen naar verwachting uiterlijk aan het einde van het jaar volledig zijn weggewerkt, bij een gelijkblijvende instroom van nieuwe meldingen.

Oplossen capaciteitsprobleem

Als gevolg van de decentralisatie van de jeugdhulp per 1 januari 2015, is het budget voor de AMK-functie (Advies- en Meldpunt Kindermishandeling) van Veilig Thuis ZHZ per die datum met 39% afgenomen. Dit werd veroorzaakt doordat de eigen middelen van de voormalige financier, de provincie Zuid-Holland, bij de decentralisatie niet ter beschikking van gemeenten zijn gesteld. Veilig Thuis moest daardoor vanaf 1 januari 2015 met minder formatie dezelfde instroom aan meldingen afhandelen als daarvoor. Door het beschikbaar stellen van incidentele middelen uit het jeugdhulpbudget hebben de colleges van de gemeenten in ZHZ eind 2014 en het Algemeen Bestuur van de Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) op 10 december 2015 de korting in respectievelijk 2015 en 2016 beperkt tot 21%. De hiervoor beschikbaar gestelde aanvullende subsidie was bedoeld voor transformatie van Veilig Thuis, waardoor de druk op Veilig Thuis verlaagd kon worden.

De transformatie houdt in dat meldingen waarvan Veilig Thuis bij triage bepaalt dat geen onderzoek noodzakelijk is, worden overgedragen aan lokale teams. Lokale teams kunnen dan snel ondersteuning bieden of hulp inzetten om zo de zorgen weg te nemen. Dit draagt bij aan het verlagen van het aantal uit te voeren onderzoeken door Veilig Thuis. De transformatie moet ertoe leiden dat Veilig Thuis alleen ernstige en complexe meldingen in onderzoek neemt.

Geconstateerd kan worden dat de samenwerking tussen Veilig Thuis en de lokale teams op gang is gekomen, maar zich in een langzamer tempo ontwikkelt dan vooraf gehoopt werd. Daarnaast constateren we dat de instroom van nieuwe meldingen bij Veilig Thuis hoger is dan verwacht op basis van de instroom in 2015. Dit is het gevolg van onder andere de rijksoverheidscampagne 'Een veilig thuis. Daar maak je je toch sterk voor?'. Deze leidt tot meer meldingen via het algemene telefoonnummer 0800-2000. Een andere oorzaak van de gestegen instroom is gelegen in de komst van de jeugdteams. Het feit dat er extra ogen zijn die signaleren, leidt tot extra meldingen. Er heeft zich daarnaast een aantal incidentele gebeurtenissen voorgedaan, die begin dit jaar hebben geleid tot het ontstaan van wachtlijsten. Voor het wegwerken van deze wachtlijsten zijn medio dit jaar extra middelen beschikbaar gesteld. Het mag duidelijk zijn dat het onderliggende capaciteitsprobleem moet worden opgelost, als we volgend jaar niet opnieuw met wachtlijsten geconfronteerd willen worden. Zoals in de Knoppennotitie jeugdhulp ZHZ 2016 (die op 7 juli is vastgesteld door het Algemeen Bestuur) is aangekondigd, werken we op dit moment samen met Jeugdbescherming west en de Dienst Gezondheid & Jeugd die Veilig Thuis uitvoeren, aan een voorstel voor een structurelere (financiële) oplossing van het capaciteitsprobleem.

Jeugdbescherming west en de Dienst Gezondheid & Jeugd stellen hiervoor een gezamenlijke begroting op. Uitgangspunt daarbij is dat Veilig Thuis al haar taken voldoende kan uitvoeren overeenkomstig de eisen van de inspecties en bovendien kan transformeren. In het najaar verwachten we besluitvorming van het Algemeen Bestuur over het voorstel voor het oplossen van

het capaciteitsprobleem. Ook de andere financiers van Veilig Thuis worden verzocht een bijdrage te leveren aan het oplossen van het capaciteitsprobleem.

Tot slot kan de aanstaande keuze voor positionering van Veilig Thuis bijdragen aan het oplossen van de capaciteitsproblemen.

Positionering Veilig Thuis

Eind 2014 is gekozen voor de tijdelijke constructie van een samenwerkingsorganisatie, uitgevoerd door Jeugdbescherming west en de Dienst Gezondheid & Jeugd. In oktober 2015 is de Bestuursopdracht positionering Veilig Thuis vastgesteld door het Algemeen Bestuur. In de bestuursopdracht is uitgewerkt hoe de opdrachtgevers van Veilig Thuis komen tot een definitieve keuze voor de positionering van Veilig Thuis. Er worden in de bestuursopdracht vier mogelijke organisatievormen genoemd voor Veilig Thuis:

1. onderdeel (al dan niet apart georganiseerd) van de GR DG&J;
2. apart organisatieonderdeel van Jeugdbescherming west;
3. nieuw op te richten stichting;
4. huidige samenwerkingsorganisatie van de DG&J en Jeugdbescherming west.

We merken dat de huidige samenwerkingsorganisatie niet de optimale randvoorwaarden biedt voor een effectief en efficiënt geïntegreerd werkproces. Het maken van een keuze is gewenst. Deze was voorzien voor medio 2016. Het positioneringsvraagstuk blijkt echter complex. Op dit moment vindt er nog verdieping plaats, onder andere van juridische en governance-vraagstukken. In het najaar verwachten we besluitvorming van het Algemeen Bestuur, als verantwoordelijke voor het organiseren en uitvoeren van het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK) over de positioneringskeuze. Vervolgens wordt gezamenlijk met de betrokken uitvoerende partijen en opdrachtgevers/financiers een routekaart opgesteld, waaruit duidelijk wordt welke stappen gezet moeten worden voor het implementeren van de keuze voor positionering van Veilig Thuis. Het tempo van de implementatie is mede afhankelijk van eventuele frictie en mogelijkheden om deze zoveel mogelijk te beperken.

Zoals eerder aangegeven, zal ik u zolang de gestelde termijnen worden overschreden, maandelijks per brief informeren over de ontwikkeling van de wachtlijsten van Veilig Thuis.

Met vriendelijke groet,

P.J. Kadee
Directeur.

Specificatie wachtlijsten Veilig Thuis, peildatum 1 september 2016

Kindermishandeling	Aantal Wachtend op onderzoek	Aantal gemelde kinderen
Gemeente	4	7
Alblasserdam		
Binnenmaas	3	4
Cromstrijen	0	0
Dordrecht	11	37
Giessenlanden	1	2
Gorinchem	2	4
Hardinxveld-Giessendam	0	0
Hendrik-Ido-Ambacht	1	9
Korendijk	3	8
Leerdam	0	0
Molenwaard	1	4
Oud-Bijerland	1	2
Papendrecht	3	5
Sliedrecht	0	0
Strijen	0	0
Zederik	0	0
Zwijndrecht	3	7
Totaal	33	89

Huiselijk geweld zonder kinderen	Aantal Wachtend op onderzoek
Gemeente	
Alblasserdam	0
Binnenmaas	0
Cromstrijen	0
Dordrecht	1
Giessenlanden	0
Gorinchem	0
Hardinxveld-Giessendam	0
Hendrik-Ido-Ambacht	0
Korendijk	0
Leerdam	1
Molenwaard	0
Oud-Bijerland	0
Papendrecht	0
Sliedrecht	1
Strijen	0
Zederik	0
Zwijndrecht	1
Totaal	4

Kindermishandeling	Wachtend op triage langer dan 5 dagen	Aantal gemelde kinderen
Gemeente		
Alblasserdam	2	5
Binnenmaas	3	6
Cromstrijen	0	0
Dordrecht	20	18
Giessenlanden	0	0
Gorinchem	6	12
Hardinxveld-Giessendam	0	0
Hendrik-Ido-Ambacht	2	5
Korendijk	0	0
Leerdam	2	5
Molenwaard	3	9
Oud-Beijerland	3	6
Papendrecht	5	7
Sliedrecht	2	3
Strijen	1	1
Zederik	0	0
Zwijndrecht	8	16
Totaal	57	93

Huiselijk geweld zonder kinderen	Wachtend op triage langer dan 5 dagen
Gemeente	
Alblasserdam	2
Binnenmaas	2
Cromstrijen	0
Dordrecht	24
Giessenlanden	2
Gorinchem	5
Hardinxveld-Giessendam	1
Hendrik-Ido-Ambacht	2
Korendijk	2
Leerdam	1
Molenwaard	1
Oud-Beijerland	5
Papendrecht	2
Sliedrecht	1
Strijen	1
Zederik	0
Zwijndrecht	5
Totaal	56

